

UPC Duffel
Afdeling Atlas 2 en Atlas 3
10 bedden dubbeldiagnose middelen voor geïnterneerden

BEWEGINGSVRIJHEID VOOR DE PATIËNT

In het gebouw en op de campus

Atlas 2 is een (semi-)gesloten afdeling. Men start bij opname met een gesloten kader, er wordt geleidelijk gewerkt met het opbouwen van vrijheden (er is wel een gesloten deur en toegang wordt gecontroleerd).

Atlas 3 is een open afdeling.

Lichamelijke problemen of beperkingen

Infrastructuur

- Atlas 2 en 3 zijn rolstoeltoegankelijk (Atlas 3 is wel gelegen op de eerste verdieping). Er is een lift aanwezig in het gebouw. Er zijn rolstoeltoegankelijke kamers en toiletten. Men beschikt niet over een lift om personen in bed of bad te helpen.

Somatische zorgnood

- Er kan beperkt somatische zorg geboden worden, vb. men beschikt niet over een bed-/badlift.

Leefklimaat van de afdeling, voorziening en persoonlijke verblijfsruimte

- Er zijn op Atlas 2 en Atlas 3 zowel éénpersoons- als tweepersoonskamers. Op Atlas 2: 20 éénpersoonskamers en 6 tweepersoonskamers. Op Atlas 3: 12 éénpersoons- en 9 tweepersoonskamers. Mannen en vrouwen worden echter niet gemengd op één kamer. Indien nodig kan na inschatting samen met de verwijzer de mogelijkheid van een éénpersoonskamer bekeken worden. Er zijn kamers met een badkamer met douche, lavabo en wc, doch niet alle kamers hebben een douche.
- In zeer uitzonderlijke omstandigheden kunnen patiënten worden ingesloten op de eigen kamer. Dit enkel wanneer andere mogelijkheden volledig zijn uitgeput en mits uitdrukkelijke toestemming van de arts.
- Een kamer- en kastencontrole kan op geplande en ongeplande momenten. Vb. bij vermoedens wordt er een controle uitgevoerd. Zowel de verpleegkundigen als therapeuten passeren regelmatig op de kamer vb. ter controle van de orde. De patiënt mag aanwezig blijven tijdens de controle.
- De patiënt heeft gedeeltelijk de vrijheid om zijn eigen kamer in te richten, vb. een eigen laptop en basismateriaal is toegelaten. Bepaalde goederen zijn niet-toegelaten zoals een tv op de kamer.
- Op Atlas 2 zijn er twee leefgroepen met elk hun eigen keuken. Er is een gemeenschappelijke inkom en gemeenschappelijke ruimte voor de twee leefgroepen. Daarnaast is er een grote gemeenschappelijke badkamer (met bad) en een gemeenschappelijke tuin en twee terrassen.
- Op Atlas 3 zijn er 3 leefgroepen met elk hun eigen keuken en leefruimte/living. Daarnaast is er een gemeenschappelijke badkamer (met bad).
- Huisdieren zijn niet toegelaten.

Beperkingen bewegingsvrijheid binnen het centrum

- Er zijn geen afzonderlijke afdelingen voor vrouwen en mannen, de afdelingen zijn gemengd. De tweepersoonskamers worden echter niet gemengd.
- Op Atlas 2 is er geen prikkelarme ruimte maar wel een comfortroom (een kamer die rust kan bieden voor diegene die het moeilijk hebben). Bij agressie of gevaar wordt de patiënt overgebracht naar de afdeling Opname 1 of Atlas 1, waar er wel prikkelarme ruimtes zijn.
- Op Atlas 3 is er wel een prikkelarme ruimte. Dit is een gedeelde ruimte met de Afdeling Sophia (ouderenpsychiatrie) die in hetzelfde gebouw zitten.

Fasering van de vrijheden

- De patiënt dient niet over bepaalde vrijheden te beschikken voorafgaand aan de opname.
- Op Atlas 2 en 3 werkt men met een niveaubepaling.
  - Niveau 0 > enkel buiten met bezoek
  - Niveau 1 > onafhankelijk van therapiedeelname (10u30-11u en 15u-15u30)
  - Niveau 2 > onafhankelijk van therapiedeelname (10u30-11u, 13-14u, 15-15u30); afhankelijk van therapiedeelname (18u30-19u30)
  - Niveau 3 > onafhankelijk van therapiedeelname (10u30-11u, 13-14u, 15-15u30); afhankelijk van therapiedeelname (18u30-21u)
  - Niveau 4 > volledige vrijheid tussen 9u-21u. Verplichte deelname maaltijden
- Op Atlas 2 begint iedere patiënt zonder niveau, dit wil zeggen zonder vrijheden. Men start met observatie en therapie, vervolgens schat het team samen met de arts in wanneer er vrijheden worden toegekend. Om de afdeling te kunnen verlaten, dient men toestemming te vragen bij een personeelslid die de inkomdeur opent voor de patiënt.
- Op Atlas 3 start iedereen met een open deur regime. Iedereen kan vrij de afdeling in- en buitentreden. Er is wel een verplichte aanwezigheid voor medicatie en maaltijden.
- Voor wie de afspraken niet nakomt (vb. de uurregeling niet respecteren, te laat binnenkomen), volgt er een sanctie, waarbij men 1 dag de afdeling niet mag verlaten.
- Binnen de vrijheden volgens de niveaubepaling wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de afdeling verlaten voor op of buiten het domein.
- Men kan bijvoorbeeld de afdeling verlaten voor sporttherapie (psychomotorische therapie, PMT) of een sportieve activiteit onder begeleiding van een therapeut, vb. zwemmen, fitness, wandeling, yoga, relaxatie, mindfulness. Een hobby buiten de afdeling uitoefenen (vb. in clubverband) is mogelijk, maar dan dient de patiënt wel ver genoeg te staan in het traject en voldoende vrijheden te hebben (cf. niveaubepaling).
- Wanneer de patiënt voor de eerste keer het domein verlaat, wordt er begeleiding voorzien. Therapieën buiten de afdeling worden steeds begeleid door een therapeut. Dagbestedingsactiviteiten (vb. hobby in clubverband) worden niet begeleid.
- De mogelijkheid tot uitgangen buiten het domein is afhankelijk van de individuele niveaubepaling. Eénmaal per week is er een patiëntenbespreking waarbij individuele trajecten worden besproken. Hoe vaak, voor welke duur, voor welke activiteiten en onder welke voorwaarden de patiënt de voorziening mag verlaten worden dan bepaald. De patiënt kan een aanvraag tot structuurwijziging (= vraag tot afwijking van normale dagstructuur) invullen, deze wordt dan ook beoordeeld op het vermelde overleg.

Begeleide uitgangen buiten de campus

- (Niet-)begeleide uitgangen zijn afhankelijk van de niveaubepaling (cf. supra).
- Welke uitgangen buiten de campus worden begeleid wordt bepaald tijdens het patiëntenoverleg (vb. persoonlijke begeleiding wanneer de patiënt gaat winkelen). Begeleide uitgangen zijn ook mogelijk i.f.v. het verschijnen voor de rechtbank, een doktersconsult en eventueel familiebezoek.

CONTROLE OP TOEGANG EN INFRASTRUCTUUR

Algemene beveiliging en persoonlijke alarmen

- In het kader van de algemene beveiliging zijn er persoonlijke mobiele alarmsystemen en zijn er stewards die zich op het domein verplaatsen. De persoonlijke alarmsystemen bevinden zich op de DECT's (draadloze telefoons) die in gebruik zijn door het personeel. Deze zijn locatiebepalend.
- In iedere kamer is er ook voor de patiënten een alarmknop aanwezig. Wanneer de patiënten alarm duwen, zal er zo snel mogelijk iemand van het personeel bij hen langsgaan. Ook deze alarmen zijn locatiebepalend.
- Op Atlas 2 is er een badgesysteem voor toegang tot de afdeling. Er is geen dubbele deur/SAS-systeem. Op Atlas 3 kan men vrij de afdeling buiten- en binnentreden.

Ontwerp van het gebouw om ontvluchting te voorkomen

- Er zijn geen specifieke fysieke maatregelen om ontvluchtingen te voorkomen. De tuin is afgesloten.
- Er is een communicatiebeleid en procedure naar aanleiding van ontvluchting voorzien cf. interne procedure over wie er intern en extern (justitieassistent, politie of openbaar ministerie) ingelicht dient te worden.

THERAPIE- EN ACTIVITEITENPROGRAMMA

Daginvulling en/of weekinvulling

- Een dagstructuur ziet er als volgt uit:
  - Atlas 2:
    - 8.30u in de leefgroep zijn (met gepaste dagkledij).
    - Verplichte aanwezigheid tijdens maaltijden, dagopening en dagafsluiting
    - Verplichte deelname aan therapieprogramma
    - Welomschreven leefgroeptaken die men uitvoert en bespreekt met de persoonlijke begeleider.
    -
  - Atlas 3:
    - 8.30u in de leefgroep zijn (met gepaste dagkledij).
    - Aanwezigheid tijdens maaltijden
    - Deelname aan therapieaanbod wordt verwacht, echter werkt men niet met een verplicht therapieprogramma.
    - I.g.v. zinvolle dagbesteding buitenshuis mogelijkheid (mits overleg met het team) tot een afwijking van het standaard programma (cf. individueel programma).
- Een uitzondering op de normale dagstructuur kan aangevraagd worden via een structuurwijziging.

Therapieën

- Over het algemeen wordt er vooral therapie in groep gegeven. Individuele therapie kan soms ook wanneer dit nodig blijkt.
- Therapie kan zowel binnen als buiten de afdeling gevolgd worden.
- De therapie sessies zijn gemengd voor mannen en vrouwen.

Activiteiten

- Op de campus is er geen mogelijkheid tot bezoldigde activiteiten. Afhankelijk van de niveaubepaling (cf. supra) kan dit eventueel buiten de campus. Vrijwilligerswerk buiten de campus kan ook (afhankelijk van de niveaubepaling), waarvoor men een bon of vrijwilligersvergoeding ontvangt.
- Het sportaanbod bestaat uit psychomotorische therapie, yoga, fitness, zwemmen, mindfulness, relaxatie, etc.... Op individuele basis wordt bepaald wat de mogelijkheden zijn in samenspraak met de therapeuten.
- Patiënten kunnen toegelaten worden (afhankelijk van de niveaubepaling) tot opleidingen georganiseerd door externe organisaties, vb. een opleiding bij de VDAB. De mogelijkheden hiertoe worden intern op individueel niveau bekeken.
- In kader van resocialisatie worden de mogelijkheden tot daginvulling samen met de patiënt besproken en bekeken wat al dan niet haalbaar is.

CONTACTEN MET DE BUITENWERELD

Bezoek

- Binnen de 24 uur na opname wordt familie telefonisch gecontacteerd i.f.v. een eerste contactname.
- Bezoek kan beperkt of gesuperviseerd worden voor bepaalde patiënten (vb. in kader van opgelegde voorwaarden). Bezoek kan geweigerd worden om medisch-psychiatrische redenen. Bij vermoedens kan het bezoek gescreend worden voorafgaand aan het bezoek.
- Individueel wordt opgevolgd wie er op bezoek kan komen. Er is geen maximaal aantal bezoekers.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen bezoek van meerder- en minderjarigen.
- Ongestoord bezoek is niet toegelaten.
- Patiënten zonder vrijheden kunnen bezoek enkel op de afdeling ontvangen. Wanneer men vrijheden heeft (vanaf niveau 0) wordt verwacht het bezoek te ontvangen buiten de afdeling vb. in de cafetaria, in de bezoekersruimte of buiten.
- Bezoek is toegelaten:
  - Atlas 2:
    - Alle dagen tussen 18u30 en 21u
    - Woensdag, zaterdag en zondag, ook tussen 14-17u
    - Als men geen vrijheden heeft, kan bezoek op de afdeling ontvangen worden tot 20u
  - Atlas 3:
    - Weekdagen: 13u – 16u ; 18u – 21u
    - Zaterdag, zondag en feestdagen: 9u – 11.30u ; 13u – 16u ; 18u – 21u

Telefoon en GSM

- Men kan gebruik maken van de vaste patiëntentelefoon. Gebruik kan eventueel beperkt worden (vb. tot 1x/dag). Er is geen telefonische supervisie.
- Het gebruik van een eigen GSM is toegelaten op vrije momenten en op eigen verantwoordelijkheid. Tijdens therapiemomenten is dit niet toegelaten (bij voorkeur uitschakelen of op stil zetten). Omwille van privacy-redenen is fotograferen en opnemen van geluid- of beeldmateriaal niet toegelaten (ook niet videobellen, kan enkel op 1-persoonskamer). Soms kan individueel afgesproken worden om de GSM af te geven op bepaalde momenten van de dag/nacht.

Briefwisseling

- Er is mogelijkheid tot toezicht op inkomende briefwisseling/poststukken bij vermoedens. Hieromtrent worden afspraken gemaakt.
- Vonnissen van de rechtbank worden samen bekeken.

Mail en internet

- Patiënten hebben toegang tot het internet op de afdeling, op de individuele kamer en in de buitenruimte. Er zijn gemeenschappelijke computers, maar men kan ook een eigen laptop gebruiken.
- Er is geen toezicht op het gebruik van internet.

CONTROLLERENDE MAATREGELEN

Onderzoek aan het lichaam of aan de kledij

- Er worden geen fouilleringen gedaan op het lichaam of kledij.

Controle op materiaal in gemeenschappelijke ruimtes, activiteiten en therapieën

- Er is altijd iemand aanwezig tijdens de maaltijden.
- Er is toezicht op het gebruik van materiaal tijdens een therapiesessie.
- Het therapiemateriaal wordt bewaard in gesloten kasten (behalve in de meer zelfstandige leefgroepen). Scherpe voorwerpen worden achter slot bewaard.

Toegang en controle tot bezittingen en geld

- Bij aankomst op de afdeling moet in principe de patiënt geen bezittingen afgeven. Indien een persoon veel bij zich heeft, kan het zijn dat een deel elders gestockeerd zal worden. Het gebruik van een eigen tv is niet toegelaten. Gebruik van elektrische toestellen moet aangevraagd worden (goedkeuring voor vereist).
- De patiënt zijn bezittingen worden niet systematisch onderzocht. Men houdt wel toezicht op de kamers i.f.v. ordelijkheid. Een kamer-/kastcontrole kan op elk moment gebeuren.
- De patiënt mag zijn rookwaren (aansteker etc.) bijhouden, tenzij er een tegenindicatie bestaat. Ook toegang tot brandbaar materiaal kan beperkt/gecontroleerd worden indien hier indicaties voor zijn. Eigen bedlinnen is niet toegestaan wegens brandgevaar.
- Persoonlijke bezittingen die men mag houden is persoonsafhankelijk.

- Het bezit van cash geld wordt individueel beoordeeld. Indien hiertoe tegenindicaties bestaan, wordt het geld bewaard in een kluis op de afdeling.
- De patiënt kan zelf financiële uitgaven doen met het zakgeld dat zij krijgen. Indien er hiertoe indicaties zijn, kan er toezicht zijn op de financiële uitgaven.

Controle op medicatie

- Medicatie mag de patiënt niet zelfstandig bewaren
- De patiënt dient altijd onder toezicht medicatie in te nemen.

Controle op alcohol, drugs en niet-voorgeschreven medicatie

- Controle op middelengebruik via urinescreening is mogelijk. Indien men positief test dan worden de vrijheden 1 week ingetrokken. Bij herhaaldelijke positieve testen worden de vrijheden 3 weken ingetrokken.
- Alcoholgebruik wordt gemonitord aan de hand van een blaastoestel.
  - Atlas 2:
    - Alcoholgebruik wordt niet toegestaan tijdens uitgangen.
    - Indien de test positief is, worden de vrijheden 1 dag ingetrokken.
  - Atlas 3:
    - Patiënten met primaire alcoholproblematiek of agressief gedrag na het drinken van alcohol: nultolerantie (0,0 promille)
    - Patiënten zonder of met een secundaire alcoholproblematiek: maximumwaarde is 0,5 promille
    - Wanneer deze grenswaarden worden overgeschreden, zal de patiënt de dag zelf en de daaropvolgende dag de afdeling niet mogen verlaten.
- Er worden geen bloedstalen afgenomen in functie van controle op druggebruik.

Toegang en controle tot pornografische materiaal en materiaal waarin geweld wordt gesteld

- Het gebruik van pornografisch materiaal of materiaal waarin geweld wordt gesteld, is toegestaan. Er is controle mogelijk bij vermoedens of als men tijdens het gebruik ervan opmerkelijke zaken vaststelt.

ROKEN

Toegang tot roken en screening

- Het hele domein is rookvrij. Er mag enkel gerookt worden op de speciaal daarvoor voorziene plaatsen.
  - Atlas 2:
    - Het is verboden te roken op de afdeling.
    - Roken in de tuin/op het terras is toegelaten (buiten therapiemomenten)
    - 's Nachts kan men enkel gaan roken in overleg met de nachtwaker. Op weekdagen kan dit niet tussen 23u – 24u, op weekenddagen niet tussen 1u – 2u 's nachts.
  - Atlas 3:
    - Roken is toegestaan in de rokersruimte.
    - Tussen 21u en 7u is het mogelijk om op het terras van de afdeling te roken.

UITZONDERLIJKE UITGANGEN

Uitzonderlijke uitgangen

- Het toestaan van een uitzonderlijke uitgang (vb. voor zitting, ziekenhuisbezoek) is mogelijk. Patiënten van Atlas 2 worden begeleid, met vervoer van het ziekenhuis. Indien er medisch-psychiatrische tegenindicaties zijn, wordt dit niet toegestaan. De patiënten van Atlas 3 met voldoende zelfstandigheid mogen zonder begeleiding gaan.

AGRESSIEBELEID

Beleid

- Er is in het ziekenhuis een agressiebeleid aanwezig. Er is een nultolerantie naar agressie. Men probeert te vermijden dat de situatie escaleert; fixeren/afzonderen is laatste redmiddel. Bij zware agressie wordt de behandeling stopgezet.

Planning voor onverwachte situaties

- In geval van ernstige situaties wordt de persoon afgezonderd en de politie gecontacteerd.